

Wymagania edukacyjne z języka angielskiego dla III. etapu edukacyjnego, zakres rozszerzony (III.1.R)

Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:

SŁOWNICTWO

- 1) człowiek (np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania, społeczny i osobisty system wartości, autorytety, poczucie tożsamości);
- 2) miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania, przeprowadzka, architektura);
- 3) edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się – w tym uczenie się przez całe życie, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne, system oświaty);
- 4) praca (np. zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy, praca dorywcza, kariera zawodowa, rynek pracy, warunki pracy i zatrudnienia, mobilność zawodowa);
- 5) życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
- 6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, nawyki żywieniowe – w tym diety, zaburzenia odżywiania, lokale gastronomiczne);
- 7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, finanse, promocja i reklama, korzystanie z usług – w tym usług bankowych i ubezpieczeniowych, reklamacja, prawa konsumenta);
- 8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, awarie i wypadki w podróży, ruch uliczny, bezpieczeństwo w podróży);
- 9) kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, ochrona praw autorskich, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);
- 10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu, pozytywne i negatywne skutki uprawiania sportu, problemy współczesnego sportu);
- 11) zdrowie (np. tryb życia, samopoczucie, choroby – w tym choroby cywilizacyjne, ich objawy i leczenie, niepełnosprawność, uzależnienia, pierwsza pomoc w nagłych wypadkach);
- 12) nauka i technika (np. ludzie nauki, odkrycia naukowe, wynalazki, korzystanie z urządzeń technicznych i technologii informacyjno komunikacyjnych oraz szanse i zagrożenia z tym związane, korzyści i zagrożenia wynikające z postępu naukowo-technicznego);
- 13) świat przyrody (np. pogoda, pory roku, klimat, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, katastrofy ekologiczne, klęski żywiołowe, przestrzeń kosmiczna);
- 14) państwo i społeczeństwo (np. wydarzenia i zjawiska społeczne, struktura państwa, urzędy, organizacje społeczne i międzynarodowe, polityka, gospodarka, problemy współczesnego świata, prawa człowieka, religie, ideologie).

GRAMATYKA

Czasy i konstrukcje zdaniowe:

bezokolicznik i formy osobowe, np. to sleep, sleeps, to have slept

tryb rozkazujący

czasownik be oraz have got

czasowniki posiłkowe: be, have, do

czasowniki wyrażające stany i czynności

czasowniki złożone (phrasal verbs)

budowa słowotwórcza czasownika

konstrukcja there is / are; there was / were; there will be

konstrukcja like / love / don't mind / hate / can't stand / enjoy + gerund

konstrukcja czasownik + gerund: keep / spend time

konstrukcja it's (not) worth / it's no use + gerund

konstrukcja would like / would prefer to / would rather + bezokolicznik

konstrukcja czasownik + (object)+infinitive: promise / manage / afford / plan / expect / allow / want

konstrukcje z podmiotem it : It's time to go.; It's important for me to finish on time

konstrukcje typu cleft sentences z podmiotem it: It was only yesterday that he revealed the truth to us
oraz z what: What I hate about him is his dry sense of humour

konstrukcja Let's + czasownik

konstrukcje too / enough

konstrukcje so + przymiotnik; such + a / an / zero morfologiczne + rzeczownik

konstrukcje modalne i semi-modalne: can / can't / could, must / mustn't / needn't, may, might, should / shouldn't, ought to, have to / don't have to, will / shall, dare, need, needn't have vs didn't need

specjalne użycie konstrukcji modalnych: may as well, might as well / could / might służące wyrażeniu irytacji; will / shall w tzw. coloured future, wouldn't służące wyrażeniu niechęci

konstrukcje modalne z różnymi typami bezokoliczników (He must be waiting here / have lost it / • have been trying too hard)

Present Simple i Present Continuous – porównanie czasów teraźniejszych

Present Continuous + always, continually, forever do wyrażania irytacji

Present Simple w komentarzach sportowych, instrukcjach, relacjonowaniu treści

Present Perfect (określenia: for, since, just, already, yet, ever, once or twice, never before, how many/much ... so far?) vs Present Perfect Continuous (How long? for, since, all ...) – porównanie czasów Present Perfect w konstrukcji It's the first time ...

Present Perfect Continuous opisujący powtarzające się od pewnego czasu czynności

Past Simple, Past Continuous, Past Perfect i Past Perfect Continuous – porównanie czasów przeszłych Past Continuous w wyrażeniach I was wondering / hoping / thinking

Past Perfect w konstrukcji It was the first time ...

used to + bezokolicznik vs would + bezokolicznik (czynności zwyczajowe w przeszłości) vs be / get used to + gerund (opisywanie przyzwyczajień)

Future Simple, Future Continuous, Future Simple in the Past, be going to+ bezokolicznik; Present Simple i Present Continuous – porównanie czasów / konstrukcji wyrażających przyszłość

Future Continuous vs. Future Perfect vs Future Perfect Continuous – porównanie czasów wyrażających przyszłość

question tags, także po trybie rozkazującym, reply questions, odpowiedzi z inwersją So do I. / Nor do I. / Neither do I.

strona bierna – czasy Present Simple, Past Simple, Present Continuous, Present Perfect, Future Simple, Past Perfect, Past Continuous konstrukcje z passive gerund (I hate being photographed) i passive infinitive (He would like to be photographed.)

zdania z dwoma dopełnieniami (offer, send, give, buy, bring, itd.) w stronie czynnej i biernej konstrukcja have something done, get sth done, have sbd do sth, get sbd to do sth

konstrukcje w stronie biernej typu It is said / believed / claimed that Tom ... / Tom is said / believed / claimed to + (perfect) infinitive

mowa zależna – polecenia i zakazy, mowa zależna – równoważniki zdań, krótkie odpowiedzi, question tags

mowa zależna – czasowniki wprowadzające (np. admit, deny, accuse, suggest)

mowa zależna – następstwo czasów i zdania nie wymagające zmiany czasów, zdania oznajmujące pytania pośrednie

mowa zależna – pytania, if vs whether

zdania podmiotowe: What I want is a quiet holiday. i dopełnieniowe: He promised that he would send us a postcard. All I wanted was to pass the exam.

zdania orzecznikowe: The problem is that I can't come.

zdania przydawkowe ograniczające i opisujące (who, which, whose, that, where, why)

zdania okolicznikowe celu (in order that, so that), czasu (when / after / before / as soon as / once / by the time), porównawcze (as ... as ..., more ... than, so ... that, The more I see, the less I trust them., He looks as if / though he was guilty.), przyczynowe (because / as), skutkowe (so), sposobu (exactly as), stopnia (so much ... that)

zdania warunkowe typu 0, 1, 2 i 3 (if, unless), mieszane okresy warunkowe, inwersja w okresach warunkowych, użycie will / would po if

zdania wykrzyknikowe (What a surprise!)

zdania wyrażające życzenia i przypuszczenia z wish / if only, I'd rather / sooner, you'd better, • suppose, it's high time

konstrukcje imiesłowowe i bezokolicznikowe: be supposed to+infinitive, czasownik + dopełnienie + imiesłów czynny lub bierny, be the first to arrive

inwersja stylistyczna po wyrażeniach przeczących (seldom, rarely, never), i innych wyrażeniach (np. under no condition, here comes our star)

zastosowanie do i did w konstrukcjach emfatycznych (I do love you)

tryb łączący (np. po czasownikach demand, insist, suggest i zwrotach it's essential / vital)

Rzeczowniki:

rzeczowniki policzalne i niepoliczalne

liczba mnoga rzeczowników (regularne i nieregularne)

rzeczowniki mające tylko formę liczby pojedynczej lub mnogiej lub podwójne formy liczby mnogiej;

liczba mnoga rzeczowników złożonych (mothers-in-law, in-laws)

rzeczowniki abstrakcyjne (happiness, jealousy)

rzeczowniki złożone (playground)

forma dzierżawcza rzeczownika (dopełniacz saksoński, of, double genitive)

tworzenie rzeczownika od czasownika i przymiotnika

rodzaj rzeczownika

rzeczownik w funkcji przymiotnika (a school canteen) budowa słowotwórcza rzeczownika

Przedimki:

przedimek nieokreślony a / an, przedimek określony the, przedimek zerowy (brak przedimka)

określniki any, some, many, much, a lot of, lots of, a couple of, (a) little, (a) few

Zaimki:

wskazujące (this, these, that, those)

osobowe (I, you, he, she, it, we, they)

dzierżawcze (mine, yours, his, hers, its, ours, theirs)

dopełnieniowe (me, you, him, her, it, us, them)

nieokreślone (someone, something, somewhere, anyone, anything, anywhere, no one, nothing, nowhere, none, either, neither, every, each, both, all, another, other, the other, the others) konstrukcje neither / nor, either / or

zwrotne i emfaticzne (myself, yourself, himself, herself, itself, ourselves, yourselves, themselves) vs wzajemne (each other, one another)

względne (who, which, where, that, whose)

bezosobowe: you, one

Przymiotniki:

przymiotniki określające kolor, rozmiar, kształt i narodowość

przymiotniki dzierżawcze (my, your, his, her, its, our, their)

użycie przymiotników z so / such / how / what

stopniowanie przymiotników jedno- i wielosylabowych (regularne i niektóre formy nieregularne – good / bad / far / little / old)

konstrukcje z przymiotnikami w stopniu wyższym: the more, the better; more and more responsible porównania (as ... as ..., longer than)

szyk przymiotników w zdaniu

budowa słowotwórcza przymiotników

przymiotniki złożone np. blue-eyed

przymiotniki po czasownikach postrzegania (You look beautiful, It tastes delicious)

użycie przymiotników z przedimkiem określonym (the rich, the old)

Przysłówki:

częstotliwości (always, usually, often, sometimes, never)

czasu przeszłego i przyszłego (last week, ago, next year, at eight o'clock, tomorrow, since, for, yet, just, itp.)

sposobu (slowly)

stopnia (very, extremely, quite, rather)

miejsca (here, there)

formy regularne i nieregularne tworzone od przymiotników (slowly, fast)

stopniowanie przysłówek regularnych i nieregularnych

miejsce przysłówków w zdaniu

przysłówki o dwóch różniących się znaczeniem formach (np. hard – hardly, late – lately)•

Spójniki zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie:

and, but, or, whereas

next, then, finally, at first, eventually, as a result, last but not least, all in all

after, before, as soon as, once, until, till, by the time

because, so

if, unless, even if, supposing

on condition that, as long as, providing/provided that

when, while, as

in order to, so as, so that

so / such ... that

however, (al)though, even though, in spite of, despite

as if / as though

Przymyki:

w okolicznikach miejsca (in, on, at, over, opposite, next to itp.)

w okolicznikach czasu (on Monday, at ... o'clock, in summer, after midnight)

kierunku i ruchu (np. from, towards, over, down)

przymyki towarzyszące przymiotnikom (np. good at, keen on, interested in, fed up with, tired of) i czasownikom (np. thank for, believe in, agree with, congratulate on, consist of, apologise to / for)
pytania z przymikiem na końcu

zdania przydawkowe z przymikiem

Liczebniki:

główne

porządkowe (first, second, third, fourth, itd.)

FUNKCJE JĘZYKOWE

Identyfikacja i lokalizacja osoby

Przedstawianie siebie i innych

Opisywanie krajów i narodowości

Opisywanie postaci: dane osobowe, wygląd, osobowość

Opisywanie przedmiotów, zwierząt

Identyfikacja i lokalizacja przedmiotu (np. określanie miejsca położenia przedmiotów, usytuowania budynków w mieście)

Opisywanie miejsc (np. pomieszczeń w domu i szkole, budynków w mieście, atrakcji turystycznych)

Opisywanie klimatu i pogody

Rozpoczęcie, podtrzymanie, kończenie rozmowy, sposoby zwracania się do rozmówcy

Aktywne uczestnictwo w dyskusji i polemice, zabieranie głosu, komentowanie wypowiedzi

Zwroty grzecznościowe: powitanie, pożegnanie, podziękowanie, przepraszenie

Opisywanie czynności zwyczajowych (np. opisywanie zajęć codziennych i form spędzania czasu wolnego)

Opisywanie czynności odbywających się w chwili mówienia i trwających tymczasowo

Porównywanie cech osób, przedmiotów, miejsc, czynności

Opisywanie czynności i sytuacji w przeszłości, następstwo wydarzeń

Wyrażanie zwyczajów w przeszłości (np. I used to / I would ...)

Wyrażanie przewidywań, wydarzeń w przyszłości (np. It will happen ... We will be living longer ...)

Wyrażanie planów, zamierzeń, intencji i ambicji (np. I'm going to buy..., I'm seeing ...)

Podjmowanie spontanicznych decyzji

Pytanie i prośba o informację lub wyjaśnienie

Wyrażanie upodobań (np. I like / love / hate, I prefer ..., I'd rather / I'd sooner..., I fancy ...)

Pytanie o upodobania (np. Do you like ...?, Do you fancy ...?)

Określanie czasu i częstotliwości

Określanie odległości

Określanie liczby i ilości (np. a lot of... many... a couple of, (a) little, (a) few, several)

Pytanie o drogę, kierunek, wskazywanie drogi, określanie kierunku

Określanie ceny (prowadzenie negocjacji w sklepie)

Przekazywanie informacji / opinii podanej przez inną osobę (np. She says it's ..., She said it was ..., She reminded me that ...)

Przekazywanie pytań i poleceń podanych przez inną osobę (np. He asked me to ..., She wondered if I could ...)

Określanie umiejętności, kompetencji (np. I can ..., He is able to ...)

Wyrażanie umiejętności w przeszłości i w przyszłości (np. I was able to ..., She managed to ..., They will be able to ...)

Określanie posiadania i przynależności

Wyrażanie zgody lub sprzeciwu

Pytanie o opinię

Wyrażanie własnej opinii (np. I think..., In my opinion..., If you ask me...);

Uzasadnianie opinii; przedstawianie argumentów za i przeciw, wad i zalet rozwiązań

Wyrażanie opinii i krytyki na temat wydarzeń w przeszłości (np. You shouldn't have...)

Potwierdzanie lub zaprzeczanie opiniiWyrażanie pewności lub prawdopodobieństwa (np. Probably. That can't be true.)

Spekulowanie w odniesieniu do przeszłości (np. It must have ..., It may have ...)

Wyrażanie uczuć i emocji

Opisywanie samopoczucia, problemów zdrowotnych

Prośba o wybaczenie

Wyrażanie zainteresowania, zdziwienia, rozczarowania

Wyrażanie sugestii, udzielanie rady (np. You should ..., You ought to ..., You'd better ..., If I were you ..., I'd avoid ...)

Wyrażanie zakazu i nakazu (np. You mustn't ..., It is allowed ..., It is forbidden ..., You needn't ...)

Wyrażanie pozwolenia (np. You can..., You're allowed to ...)

Pytanie o możliwość, prośba o przyzwolenie Wyrażanie przyczyny i skutku (np. to ..., because ..., so that ..., in order to ...)

Wyrażanie warunku (np. If you want to ..., If it was / were..., If it had happened ...)

Ostrzeżenie

Składanie propozycji, przyjęcie lub odrzucenie propozycji (np. Would you like ...? Shall I ...?)

Prośba o przekazanie wiadomości

Zaoferowanie pomocy, prośba o pomoc (np. Can you ..., please? Do you think you could ...? I wonder if you could ...)

Składanie gratulacji lub życzeń

Prośba o powtórzenie, przeliterowanie itp.

Pytanie o znaczenie wyrazu, prośba o wyjaśnienie

Opisywanie skomplikowanego procesu

Wyrażanie potrzeby, życzeń i żalu (np. I need ... I wish / If only ...)

Opisywanie osiągnięć i doświadczeń

Abstrahowanie i wysnuwanie hipotez (Supposing ...)

Prowadzenie skomplikowanych negocjacji w celu załatwienia codziennych spraw o pewnym stopniu trudności

ROZUMIENIE WYPOWIEDZI

Rozumienie ze słuchu

Uczeń rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie:

- 1) reaguje na polecenia;
- 2) określa główną myśl wypowiedzi lub fragmentu wypowiedzi;
- 3) określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora wypowiedzi;
- 4) określa kontekst wypowiedzi (np. formę, czas, miejsce, sytuację, uczestników);
- 5) znajduje w wypowiedzi określone informacje;
- 6) układa informacje w określonym porządku;
- 7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi;
- 8) odróżnia informacje o faktach od opinii;
- 9) rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio;
- 10) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.

Rozumienie tekstu czytanego

Uczeń rozumie różnorodne złożone wypowiedzi pisemne:

- 1) określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;
- 2) określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora tekstu;
- 3) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu, czas, miejsce, sytuację);
- 4) znajduje w tekście określone informacje;
- 5) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;
- 6) układa informacje w określonym porządku;
- 7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście;
- 8) odróżnia informacje o faktach od opinii;
- 9) rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne;
- 10) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

Tworzenie wypowiedzi ustnej

Uczeń tworzy w miarę złożone, spójne i logiczne, płynne wypowiedzi ustne:

- 1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
- 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 5) opisuje upodobania;
- 6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
- 7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
- 8) stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
- 9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
- 10) rozważa sytuacje hipotetyczne;
- 11) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady, objaśnia procedury związane z załatwianiem spraw w instytucjach);
- 12) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Uczeń tworzy w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (np. e-mail, list prywatny, list formalny – w tym list motywacyjny, życiorys, CV, wpis na blogu, opowiadanie, recenzję, artykuł, rozprawkę):

- 1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
- 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 5) opisuje upodobania;

6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;

7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;

8) stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;

9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;

10) rozważa sytuacje hipotetyczne;

11) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady, objaśnia procedury związane z załatwianiem spraw w instytucjach);

12) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze;

13) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

REAGOWANIE NA WYPOWIEDZI

Reagowanie ustnie

Uczeń reaguje ustnie w różnorodnych, również złożonych i nietypowych sytuacjach:

1) przedstawia siebie i inne osoby;

2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu (np. prosi o wyjaśnienie, powtórzenie, sprecyzowanie; upewnia się, że rozmówca zrozumiał jego wypowiedź);

3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;

4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, komentuje wypowiedzi uczestników dyskusji, wyraża wątpliwość;

5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;

6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;

7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;

8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi negocjacje;

9) prosi o radę i udziela rady;

10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;

11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;

12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;

13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);

14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe;

15) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji.

Reagowanie pisemnie

Uczeń reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach:

1) przedstawia siebie i inne osoby;

2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę (np. podczas rozmowy na czacie);

- 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz/ ankietę);
- 4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, komentuje wypowiedzi uczestników dyskusji (np. na forum internetowym), wyraża wątpliwość;
- 5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;
- 6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
- 7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
- 8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi negocjacje;
- 9) prosi o radę i udziela rady;
- 10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
- 12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
- 13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
- 14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe;
- 15) dostosowuje styl i formę wypowiedzi do odbiorcy.

PRZETWARZANIE WYPOWIEDZI

Uczeń przetwarza tekst ustnie lub pisemnie:

Uczeń przetwarza tekst ustnie lub pisemnie:

- 1) przekazuje w języku angielskim informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) lub audiowizualnych (np. filmach, reklamach);
- 2) przekazuje w języku angielskim lub w języku polskim informacje sformułowane w języku angielskim;
- 3) przekazuje w języku angielskim informacje sformułowane w języku polskim;
- 4) przedstawia publicznie w języku angielskim wcześniej przygotowany materiał, np. prezentację, film;
- 5) streszcza w języku angielskim przeczytany tekst;
- 6) stosuje zmiany stylu lub formy tekstu.

WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI POZAJĘZYKOWE

Uczeń posiada:

- 1) wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się językiem angielskim oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego;
- 2) świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.

Uczeń dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, stosowanie mnemotechnik, korzystanie z tekstów kultury w języku angielskim).

Uczeń współdziała w grupie (np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych).

Uczeń korzysta ze źródeł informacji w języku angielskim (np. z encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi), również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis, wykorzystywanie środków niewerbalnych).

Uczeń posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami)

